

Üdvrend

Időpont: Advent 3. vasárnapja – 1953. december 13.

Alapige: 2Tim 1,8-14

„Ne szégyeneld hát a mi Urunk bizonyágtételét, se engem, az ő foglyát; hanem együtt szenvedj az evangéliomért Istennek hatalma szerint, a ki megtartott minket, és hívott szent hívással, nem a mi cselekedeteink szerint, hanem az ő saját végezése és kegyelme szerint, mely adatott nékiünk Krisztus Jézusban örök időknél előtte, megjelentetett pedig most a mi Megtartónknak, Jézus Krisztusnak megjelenése által, a ki eltörölte a halált, világosságra hozta pedig az életet és halhatatlanságot az evangéliom által, amelyre nézve tétettem én hirdetővé és apostollá és pogányok tanítójává. A miért szenvedem ezeket is: de nem szégyenlem; mert tudom, kinek hittem, és bizonyos vagyok benne, hogy ő az én nála letett kincsemet meg tudja őrizni ama napra. Az egészséges beszédeknek példáját megtartsd, a miket én tőlem hallottál, a Krisztus Jézusban való hitben és szeretetben. A rád bízott drága kincset őrizd meg a bennünk lakozó Szent Lélek által.”

Mikor Pál Timótheushoz a második levelet írja, nehéz idők járnak a római keresztyének felett. Lehet, hogy a véres üldözés nem bontakozott még ki teljes méreteiben, de a látóhatár már fekete felhőkkel terhes. Pál is számol a kivégzésével. Az ilyen idők mindig megrostálják a híveket. Előbújik a szív mélyén meghúzódó gyávaság, s elmaradozásra biztatja az embereket. Pál is panaszkodik ebben a levelében Timótheusnak arról, hogy sokan elhagyják őt. A félelemnek ez a kísértése különösen kétfajta embert támad meg: azokat, akik természetüknél fogva nem harcos egyéniségek, s azokat, akiket „talán-keresztyéneknek” lehetne nevezni. Ezek gyengén állanak a hitbeli meggyőződés dolgában. Nem annyira az egyéni meggyőződés, mint inkább sodró erejű élmények s a tömeg árja vitték őket a keresztyének táborába. Magukra hagyatva talajt vesztett emberekként kezdenek ingadozni, s egyszerre megkérdőjelezzik az eddig vallott hitigazságokat magukban így szólván: „Ki tudja?” „Talán!” S ezzel már el is kezdik a visszavonulást. Timótheus nem állt gyenge lábón a hitével, de szelíd, harcok elől inkább kitérő jellemnek látszik, ezért érzi az apostol szükségét annak, hogy amikor Rómába hívja maga mellé, tehát Krisztus és az ő foglya mellett való nyílt kiállítás kockázatos szolgálatát kéri tőle, akkor felbátorítsa őt, s megerősítse hitbeli meggyőződését. Ezt a szándékát úgy viszi keresztül, hogy bizonyágot tesz előtte nemcsak bátorságáról, hanem arról is, hogy tudja, kinek hitt, és bizonyos a hitében. Feltárja ennek a hitbizonyosságának a fundamentumát, s széles távlatú és mélységű betekintést enged az úgynevezett üdvrendbe, abba a munkába, amellyel Isten az ember üdvösségét munkálja. Ez az üdvrend kezdődik az örökkévalóságban, folytatódik a történelemben, időszerű a mában, s betorkollik az örökkévalóságba.

1. Üdvösségem az örökkévalóságban kezdődik.

Pál üdvtörténete nem a damaskusi úton történt megtérésével kezdődik, még csak nem is István vértanú kivégzésével, mely feledhetetlen benyomást tett reá, még csak nem is azzal az ismeretlen dátummal, amikor először hallotta valakitől Jézus nevét. Sokkal messzebb kezdődött az. Így ír róla: Isten „*hívott szent hívással (...) az ő saját végzése szerint (...) örök időknél előtte...*” (9. v.). Mikor tehát még sem ég, sem föld nem voltanak, mikor még az egész világ csak Isten gondolatában élt mint terv, ebben a tervben kezdődött el Pál üdvtörténete. Ebbe a tervbe bele volt építve az, hogy egyszer valamikor, valamelyik ezredév ütemében születni fog Tarsusban egy kis zsidó gyermek, akit az Atya férfikorában Szentlelke által Krisztushoz fog téríteni, s elindítja széles e világra hirdetni az evangéliumot. Minderre pedig Pál nem úgy néz, mint valami szívmelegítő, szép gondolatra, valami gyönyörűséges álomra, hanem úgy, hogy azt meri írni róla: „*...tudom (...), és bizonyos vagyok benne...*” (12. v.)

A te üdvtörténeted s az enyém is így kezdődik. Nemcsak a nagy apostolé, a rendkívüli embereké, hanem minden emberé. Ez az örökkévalóságban meghozott isteni végzés azonban nem tesz minket akarat nélküli bábokká. Isten úgy bánik velünk mindig, még terveiben is, mint emberekkel, tehát mint erkölcsi lényekkel, akiknek lehetőséget ad az isteni akaratba való engedelmes belesimulásba, de arra is, hogy ellenálljanak annak. Ezért nem egyenes vonal Pál élete sem, hanem ott van benne az Isten terve elleni rugódozás, a Krisztus üldözése is. A mindentudó Isten ezt is előre látja, s ezért ez az

örökkévalóságban meghozott isteni végzés mindig kegyelem. Ezért így ír róla az apostol is: Isten hívott minket „szent hívással, nem a mi cselekedeteink szerint, hanem az ő saját végzése és kegyelme szerint (...) örök időknél előtte...” (9. v.) Isten üdvtervében tehát benne voltak Pál bűnei is, a jeruzsálemi keresztyének összefogdosása, az István kivégzésekor leadott szavazata, a Damaskus felé indító gyilkos szándék. Nem úgy voltak benne, mint amiket Isten is akar, hanem úgy, mint az üdvösségre elhívott Pál cselekedetei. De már akkor kegyelmesen nézett ezekre a cselekedetekre.

A te bűneid és az enyéim is így benne voltak, mint akadályozó, előre látott mozzanatok Isten üdvtervében, de Isten, anélkül, hogy ezzel felelősségünket csökkentené, már akkor kegyelmesen nézett bűneinkre. Nem azért, mert talán előre látta, hogy mi is meg fogjuk bánni, s megtérünk hozzá. Nem a mi eljövendő cselekedeteinkre nézett, hanem Krisztus Jézusra. Ezért mondja az apostol is: Isten minket „hívott szent hívással, nem a mi cselekedeteink szerint, hanem az ő saját végzése és kegyelme szerint, mely adatott nekünk Krisztus Jézusban örök időknél előtte...” (9. v.). Isten üdvrendjében tehát már örök időknél előtte ott volt az, hogy Krisztus lejön erre a földre az idők teljességében, s meghal a kereszten a bűnösökért. Mégpedig nemcsak általánosságban volt ott, hanem személy szerint. Emberileg szólva, mikor a Szentháromság titkos tervtanácskozásán előkerült Pál ügye, akkor az Atya így szólt a Fiúhoz: Vállalod-e, hogy ennek a Saulnak a bűnét véreddel elmosod, hogy Pál lehessen belőle, az én választott edényem? És a Fiú vállalta. És ekkor megadatott... Nem meg fog adatni, vagy kilátásba helyeztetett, hanem már megadatott örök időknél előtte Saulnak Krisztusban a bűnbocsánat.

Hiszed-e, hogy a te üdvtörténeted is így kezdődött? El tudod-e mondani: Tudom, kinek hittem!

2. Üdvösségem az örökkévalóságban kezdődött, de a történelemben folytatódott.

„...megjelentetett pedig most a mi Megtartónknak, Jézus Krisztusnak megjelenése által, a ki eltörölte a halált, világosságra hozta pedig az életet és halhatatlanságot az evangéliom által” – így folytatja az apostol. Isten örök időknél fogant üdvvégzése tehát a múlt időben bontakozik ki, a történelemben lesz nyilvánvalóvá. Néha úgy látszik, hogy a történelem személytelen gazdasági és politikai erők játéka csupán, vagy egyes emberek mesterkedése, a valóságban azonban a világtörténelem Isten történelme, emberekre vonatkozó, de nem emberek által csinált történelem, tehát üdvtörténet. Ennek központja Jézus Krisztusnak az idők teljességében való megjelenése. Benne lett nyilvánvalóvá Isten üdvözítő kegyelme. A kegyelem testet öltésének nagy tényére emlékeztet minket ez az advent is. Jézus Krisztusban Istennek reám vonatkozó titkos üdvterve is nyilvánvalóvá lett. Istennek ezer oka lett volna, hogy megbánja és elejtse üdvtervét, de nem tette. Krisztusban minden ígéretét beváltotta. Karácsony óta nemcsak isteni titkos terv, hanem történeti tény, hogy Isten engem üdvözíteni akar.

Üdvösségemért azonban Isten nemcsak Fiát küldte le értem, hanem megjelent a történelemben üdvözítő kegyelmének másik látható jeléül az egyház is. Így folytatja az apostol: „...az evangéliom által, amelyre nézve tétettem én hirdetővé és apostollá és pogányok tanítójává.” Megjelenik tehát a történelemben az egyházi hivatal, s vele maga az egyház is mint Isten üdvtervének eszköze. Nézz így az egyházra! Minden nyomorúsága dacára is kézzel fogható, szemmel látható, érzékelhető bizonyossága annak, hogy Isten üdvözíteni akar.

Hiszed-e azt, hogy a te üdvtörténetednek is része karácsony és az egyház? Ki tudod-e mondani: Tudom, kinek hittem!

3. Üdvösségem az örökkévalóságban kezdődik, a történelemben folytatódik, s a mában lesz számomra időszerű. Az ige még rövidebb terminust szab: most (10. v.).

Most hív az Úr az evangélium által (9. v.). Nem valami új világnézetre hív, még csak nem is valami új életre elsősorban. Ezek mind csak következmények. Önmagához hív. Magához akar édesgetni, mint szerető Atya az ő szeretett gyermekét. Azután hív az emberekhez, a bizonyágtétel szolgálatára, hogy mondjam el nekik, mily nagy dolgot cselekedett velem, s tárjam fel előttük üdvösségem történetét, hogy bennünk is valóság lehessen Isten üdvterve. Ezért biztatja Pál is Timótheust: „Ne szégyeneld hát a mi Urunk bizonyágtételét, (...) hanem együtt szenvedj az evangéliomért...” (8. v.) És hív bennünket hűségre. Pál így ír Timótheusnak: „Az egészséges beszédeknek példáját megtartsd, a miket én tőlem hallottál, a Krisztus Jézusban való hitben és szeretetben. A rád bízott drága kincset őrizd meg...” (13–14. v.) Milyen kicsiny dolgokon fordul meg, hogy Isten üdvterve megvalósul-e valakinek az életében! Aki enged a hívásnak, s hittel megy Istenhez, hogy elfogadja a számára elkészített drága kincset, a kegyelmet; akinek megtelik szíve a szabadulás örömével, s teli szívéből szól a szája mások felé is; aki

szívéhez szorítja a kegyelem drága kincsét, s őrizi, hogy a gonosz ellenség erőt ne vehessen rajta: azé az üdvösség. A többieknél dugába dől Isten üdvözítő terve, s hiába halt meg értük Krisztus. Nálam megtörtént-e már, hogy enyém lett az üdvösség?

4. Üdvösségem végül *beletorkollik újra az örökkévalóságba.*

Isten mindig kínálja nekünk azt, amit kíván mitőlünk. Pál bizonyoságot tesz, hogy Isten nemcsak szerzője, hanem őrzője is üdvösségünknek. Visszafelé nézve elmondja: ő tartott meg minket (9. v.). Előre nézve, a veszthely felé, így szól: „...*bizonyos vagyok benne, hogy ő az én nála letett kincsemet meg tudja őrizni ama napra.*” (12. v.) Mikor pedig Timótheust szólítja fel arra, hogy a reá bízott drága kincset őrizze meg, rögtön hozzáteszi: „*a bennünk lakozó Szent Lélek által*” (14. v.), itt is rámutat tehát arra, hogy ezt az őriző munkát tulajdonképpen Isten végzi.

Isten tervelte el üdvösségemet. Ő hajtotta is végre. Ő váltja bennem is valóra. Ő őrzi is meg az örökkévalóságra, hogy a célig el ne vesszen. Hogyne kellene hát nekünk is felkiáltanunk Pállal: „Tudom, kinek hittem!” Hogyne kellene félelmetes idők közepette is kitartani ilyen Isten mellett! Ámen.